

Riedsútstel

Beslút	: 7 mei 2026
Agindapunt	: 14
Status	: Besluitvormend (<i>bespreekstuk</i>)
Program	: 6. Sociaal Domein
Eardere behandeling	: Byld 9 april 2026, agendapunt 11
Portefúlgehâlder	: Dhr. T.O. Brinkman
Taheakke	: 1. Verordening Individuele Inkomenstoelage (Kansregeling) 2026 2. Was/wordt tabel 3. Advies Adviesraad Achtkarspelen verordening Individuele Inkomenstoelage (Kansregeling)
Saak- en stiknûmer	: 2026010813954/26ZG000639

Underwerp

Verordening Individuele Inkomenstoelage (Kansregeling) 2026

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. De Verordening Individuele Inkomenstoelage (Kansregeling) 2026 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2026 opnieuw vast te stellen en te bepalen dat voor inwoners met inkomen uit arbeid, mits ook aan de overige voorwaarden wordt voldaan, de voorwaarde voor het verrichten van vrijwilligerswerk of het verlenen van mantelzorg vervalt.

Koarte gearfetting

De gemeente Achtkarspelen heeft ten aanzien van de Individuele Inkomenstoelage in verband met een activerend armoedebeleid bepaald dat voor het verkrijgen van de jaarlijkse toeslag van de rechthebbenden verwacht wordt dat men met gebruikmaking van krachten en bekwaamheden naar vermogen vrijwilligerswerk ten behoeve van de samenleving verricht of mantelzorg verleent.

In de gewijzigde verordening worden inwoners die inkomen uit arbeid hebben en die voor het overige aan de voorwaarden voldoen ontheven van de voorwaarde om naar vermogen vrijwilligerswerk te verrichten of mantelzorg te verlenen, waarbij de reden is dat van deze inwoners niet mag worden verwacht dat zij naast hun werk ook nog vrijwilligerswerk doen of mantelzorg verlenen.

Foech ried/kolleezje

Het vaststellen van een verordening is een bevoegdheid voor de gemeenteraad.

Ynlieding

In de raadsvergadering van 18 december 2025 heeft de CU-fractie bij het agendapunt betreffende de vaststelling van het Beleidsplan Armoede en Schulden 2025 – 2028 een amendement ingediend. De bedoeling was om via een tekstaanpassing in genoemd beleidsplan te bewerkstelligen dat in de Verordening Individuele Inkomenstoelage (Kansregeling) eerdergenoemde wijziging zou worden doorgevoerd. Tijdens de vergadering is de inhoud van het amendement omgezet in een toezegging van de portefeuillehouder, waarna het amendement door de CU-fractie werd ingetrokken.

Histoarje

De gemeente Achtkarspelen kent sinds 2015 de Individuele Inkomenstoelage, de opvolger van de Langdurigheidstoelage. Vanaf 2016 is aan deze toeslag, vanwege het uitgangspunt van een activerend armoedebeleid, een extra voorwaarde voor het naar vermogen doen van vrijwilligerswerk of het verlenen van mantelzorg verbonden. Als gevolg van een bezuiniging voor het jaar 2022 (het budget werd met de helft verlaagd) moest het bedrag van de toeslag worden gehalveerd en moesten de toegangscriteria worden aangescherpt, ervan uitgaande dat dezelfde doelgroep een beroep op de regeling zou doen. Sindsdien is het beroep op de regeling zichtbaar verminderd.

Te berikken effekt

Door deze wijziging maakt wellicht een grotere groep inwoners aanspraak op de regeling. Daarnaast betekent de toeslag een welkome aanvulling op het inkomen van "werkende armen". Tevens wordt binnen deze wijziging het artikel 4 herschreven, zodat een dubbeling wordt verwijderd.

Argumenten

1. *Voor een wijziging in de toelatingscriteria moet de verordening worden aangepast*
De Individuele Inkomenstoelage kent een aantal gemeentelijke beleidsvrijheden voor wat betreft de hoogte van de toeslag en bijvoorbeeld de toelatingscriteria. Dit moet in een verordening door de gemeenteraad worden vastgesteld. Wanneer hier wijzigingen in komen moet de verordening opnieuw worden vastgesteld.
2. *De wijziging moet met terugwerkende kracht worden doorgevoerd*
De Individuele Inkomenstoelage is een jaarlijkse tegemoetkoming. Om deze reden kan de verordening niet halverwege het jaar worden aangepast. Daarom vindt inwerkingtreding met terugwerkende kracht tot 1 januari 2026 plaats.

Alternativen

In principe zou de gemeenteraad kunnen besluiten de huidige verordening in stand te laten en de gewenste wijziging niet uit te voeren. Er is echter in de raadsvergadering van 18 december 2025 niet gebleken dat de wens van de CU-fractie, verwoord in een amendement, niet de steun van overige fracties in de gemeenteraad zou hebben en bovendien is door de portefeuillehouder een toezegging gedaan, die tegemoetkomt aan de inhoud van het amendement.

Kanttekenings/risiko's

1. *Een ander deel van potentiële rechthebbenden kan zich nu achtergesteld voelen*
Nu inwoners die inkomsten uit arbeid hebben worden ontheven van de voorwaarde om vrijwilligerswerk te doen of mantelzorg te verrichten kunnen potentiële rechthebbenden die al hun energie moeten steken in bijvoorbeeld een re-integratietraject of een zeer belastende huishouding draaiende moeten zien te houden zich benadeeld voelen, aangezien van hen nog steeds wordt verwacht dat zij naar vermogen vrijwilligerswerk doen of mantelzorg verrichten. Dit risico is echter aanvaardbaar, aangezien grenzen altijd discutabel zijn. Bovendien komt deze wens voort uit de gemeenteraad en men heeft dit uitdrukkelijk beperkt tot deze uitbreiding.

Finânsjes

Verruiming van de doelgroep kan betekenen dat er een groter beroep wordt gedaan op de Individuele Inkomenstoelage, waardoor de uitgaven kunnen stijgen, maar dit effect kan worden opgevangen binnen het huidige budget.

Ried : 7 mei 2026
Punt : 14
Side : 3

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Er is advies aan de Adviesraad Sociaal Domein gevraagd. In een brief d.d. 11 februari 2026 geeft men aan zich te kunnen vinden in de wijziging.

Kommunikaasje

De wijziging zal op de gebruikelijke wijze, volgens de communicatiematrix, algemeen bekend worden gemaakt.

Yntegraliteit

Financiën, Juridische Zaken en Interne Controle zijn om advies gevraagd.
Allen kunnen zich in dit voorstel vinden en hebben geen op- of aanmerkingen.

Previnsje

N.v.t.

Gearwurking

N.v.t.

Ferfolchtrajekt

Na definitieve vaststelling zal het team Beleid en Advies Ruimte en Sociaal voor verdere afhandeling zorgdragen.

Evaluaasje

N.v.t.

Buitenpost, 24 maart 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,

burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong

dhr. J.D. de Vries MSc

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 24 maart 2026,
punt nr.: 14;

Beslút:

1. De Verordening Individuele Inkomenstoeslag (Kansregeling) 2026 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2026 opnieuw vast te stellen en te bepalen dat voor inwoners met inkomen uit arbeid, mits ook aan de overige voorwaarden wordt voldaan, de voorwaarde voor het verrichten van vrijwilligerswerk of het verlenen van mantelzorg vervalt.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
van de gemeente Achtkarspelen van 7 mei 2026.

De griffier,

De voorzitter,

Mevr. R. de Vries-Mulder

Dhr. J.D. de Vries MSc